

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(art.290 Cod penal, art.32,36, 128, și Cod contravențional, art.316
Cod executare și Legea nr.160 din 22 iulie 2011 privind
reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul este elaborat în scopul creării cadrului juridic necesar aplicării Legii nr.130 din 08 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă și perfecționării cadrului normativ din domeniul de referință.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului, fiind prezentate argumente concludente, care evidențiază temeiul legal și necesitatea elaborării și promovării proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare suplimentare și sunt identificate sursele de acoperire a acestora. Cheltuielile financiare sau de altă natură, necesare pentru implementarea proiectului vor fi acoperite din surse extrabugetare, formate din tarifele percepute pentru tarifele prestate și pentru documentele emise în domeniul controlului asupra circulației armelor și munițiilor.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Odată cu implementarea proiectului, vor fi stabilite metode clare de desfășurare a procesului de asigurare a siguranței cetățenilor Republicii Moldova în ceea ce privește regimul de circulație al armelor și munițiilor, prin impunerea unor reguli mai stricte la procurare, păstrare, comercializare a acestora. Astfel, promovarea proiectului nu contravine interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntreținerea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act legislativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

La art.VI pct.24 pentru completarea art.10 al Legii nr.130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă. „la art.70 alin.(2), după textul „alin.(1) se completează cu textul „și (6) se păstrează la organul de poliție competent pînă la adoptarea unei decizii definitive, iar armele prevăzute la alin.(3), (4) și (5)”.

Norma mai sus descrisă nu este completă. Autorul pierde firul logic al enunțului, iar astfel norma este ambiguă, întrucît nu este dus gîndul pînă la capăt și nu este clar sensul normei.

Recomandarea: Propunem autorului reformularea normei de la art.VI pct.24 și redarea acesteia într-o formă logică și coerentă.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Dispoziții excesive din autorităților publice

La art.III pct.4 pentru modificarea art.360 Codul contravențional la alin.(3) Eschivarea de la înstrăinarea armelor letale și neletale supuse autorizării sau încălcarea termenului de depunere a acestora la organul de poliție sau la un armurier licențiat în domeniul comercializării armelor, în cazul încetării, limitării sau suspendării dreptului de deținere a acestora.

Din conținutul normei enunțate supra, nu este clar termenul de depunere a armelor letale și neletale la care se referă autorul.

Din acest punct de vedere, norma poate fi interpretată și aplicată abuziv. Astfel, considerăm oportun includerea în mod expres a termenului de depunere a armelor letale și neletale astfel încât norma imperativă creată să nu lase loc de interpretări.

Recomandarea: Propunem autorului completarea normei de la art.III pct.4 alin.(3) la sfârșit cu: „termenul de depunere a armelor letale și neletale nu poate depăși ... din momentul încetării, limitării sau suspendării dreptului de deținere a acestora”.

La art.III pct.5. pentru modificarea art.361 din Codul contravențional. La alin.(5) ...în sancțiune, textul „cu privarea de dreptul de deținere a armei și de portarmă pe un termen de la 6 luni pînă la un an” se substituie cu textul „sau cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de 5 ani”.

În forma propusă a normei respective, conjuncția „sau” utilizată de autor reprezintă o formă de discreție întrucît va rămîne la discreția autorității să decidă va aplica sau nu și privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei asupra celor care poartă arma aflîndu-se în stare de ebrietate produsă de alcool sau alte substanțe.

Totodată, considerăm că în cazul portului armei individuale în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe, sancțiunea “cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de 5 ani” trebuie să fie imperativă în sensul în care un număr mare de cazuri de aplicare a armei de foc soldate cu victime sau traumatisme se produc anume în situațiile în care făptuitorul se afla în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe.

Astfel, este oportun ca sancțiunea să prevadă în mod imperativ și privarea de dreptul de port al armei pentru următorii 5 ani. Or, portul armei în stare de ebrietate constituie un mare pericol pentru viața și sănătatea cetățenilor în special cît și a ordinii publice în general.

Recomandarea: Propunem autorului excluderea conjuncției „sau” din norma de la art.III pct.5 la alin.(5). În consecință norma ar avea următorul conținut: „(5) Portul armei individuale în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe se sancționează cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de 5 ani.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

La art.VI pct.5. Articolul 10 se completează cu alin.(7 cu indicele 1) cu următorul cuprins: „în cazul returnării armelor și munițiilor armurierului licențiat în domeniul comercializării acestora, în baza Legii privind protecția consumatorului, permisul de procurare a armelor sau, după caz, permisul de armă se anulează de către organul emitent, iar un nou permis de procurare a armelor se eliberează în baza dovezii privind returnarea armei și muniției aferente, precum și a materialelor care au servit ca temei pentru eliberarea permisului precedent de procurare a armelor”.

Prin sintagma „precum și a materialelor care au servit ca temei pentru eliberarea permisului precedent de procurare a armelor” autoritatea impune cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor. Or, nu este justificată cerința de a prezenta materialele care au servit ca temei pentru eliberarea permisului precedent de procurare a armei în situația în care acesta deja nu mai este valabil, iar pentru a procura o altă armă deja sunt alte condiții și circumstanțe atât de fapt, cât și de drept.

Urmare a celor expuse, considerăm oportun excluderea sintagmei „precum și a materialelor care au servit ca temei pentru eliberarea permisului precedent de procurare a armelor” întrucât pentru procurarea unei alte arme, persoana va trebui să prezinte nu materialele ce au servit temei anterior, ci materialele care servesc temei pentru eliberarea permisului ce dovedește procurarea armelor.

De asemenea, în contextul celor expuse, trebuie luat în calcul și faptul că materialele ce au servit temei anterior pentru eliberarea permisului, din anumite motive fie dependente fie independente de voința persoanei la eliberarea permisului nou pot fi în contradicție cu circumstanțele noi.

Recomandarea: Propunem autorului excluderea sintagmei „precum și a materialelor care au servit ca temei pentru eliberarea permisului precedent de procurare a armelor” prevăzută la art.VI pct.5 pentru completarea art.10 al Legii nr.130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013 de către

Vera Macovei
Inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
23 Iunie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*